

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatelky **K. S.**, zastoupené Mgr. Ing. Lukášem Prudilem, Ph.D., advokátem se sídlem v Brně, Bašty 2, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2005, č. j. 55 Az 276/2004 – 18,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2005, č. j. 55 Az 276/2004 – 18, byla zamítnuta žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 9. 12. 2004, č. j. OAM-3061/VL-07-04-2004, jímž bylo rozhodnuto o neudělení azylu stěžovatelce podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a současně bylo rozhodnuto, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že námitka stěžovatelky, že ministerstvo v řízení nepostupovalo v souladu se zákony a v součinnosti s ní, že při svém rozhodování nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nezjistilo přesně a úplně skutečný stav věci jsou natolik obecné a nekonkrétní, že nelze zjistit, jaké další či jiné důkazy mělo ministerstvo provádět, v čem jsou podle přesvědčení stěžovatelky skutková zjištění neúplná. Ze žádosti stěžovatelky

a z obsahu protokolu s ní sepsaného plynou důvody, které ji vedly k podání žádosti o udělení azylu a s těmito uplatněnými důvody se ministerstvo beze zbytku vypořádalo. Závěry, které z provedeného dokazování vyvodilo, nejsou s provedenými důkazy v žádném logickém rozporu. Ministerstvu nelze vytýkat neprovedení dalších důkazů, když ani stěžovatelka neuvedla, v jakém směru by další dokazování mělo být vedeno a co by případnými novými důkazy mělo být prokázáno. Z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že hlavním důvodem odchodu stěžovatelky ze země původu byla její nespokojenost s životními podmínkami ve své vlasti, kde byla nezaměstnaná. Do České republiky přijela v květnu 2003 s cestovním dokladem a pracovním vízem, pobývala zde a následně otěhotněla. Po vypršení platnosti víza požádala o azyl, aby mohla v České republice zůstat, pracovat a žít s manželem, který je v současné době rovněž žadatelem o azyl. Do Mongolska se nemůže vrátit, protože nemá finanční prostředky na cestu a obává se povinnosti vrácení půjčky, kterou s manželem uzavřeli na nákup automobilu. Potíže ani konkrétní problémy se státními orgány v zemi původu neměla. Uvedené problémy však podle názoru krajského soudu za důvod pro udělení azylu považovat nelze. Udělení azylu z humanitárních důvodů je věcí absolutně volné úvahy ministerstva a samotné správní rozhodnutí ohledně úvahy o udělení azylu z humanitárních důvodů podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda předpoklady takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Protože ministerstvo řádně zjistilo a posoudilo jak osobní situaci stěžovatelky, tak i stav v její zemi a pokud z nich samo nevyvodilo důvody pro udělení humanitárního azylu, je takovéto rozhodnutí plně v jeho pravomoci a soud nezákonnost takového rozhodnutí neshledal. Posouzení existence překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu je podrobně rozvedeno v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí. Stěžovatelka navíc svou námitku nijak nekonkretizovala, v žalobě netvrdila ani nedokládala existenci kterékoliv z podmínek uvedených v § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž namítala, že pokud jí nebyl udělen azyl podle § 12 nebo § 13 zákona o azylu, mělo se ministerstvo důkladněji zabývat tím, zda nejsou v jejím případě splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Jak ministerstvo, tak i krajský soud se tímto dostatečně nezabývaly přesto, že to stěžovatelka uplatňovala i jako žalobní důvod. Ministerstvo pochybilo, když jí humanitární azyl neudělilo v situaci, kdy byla ve vysokém stupni těhotenství a její manžel žije v České republice jako žadatel o azyl. Nyní je matkou syna, který je také žadatelem o azyl. Ministerstvo tak vybočilo z mezí a hledisek jak českých zákonů, tak i mezinárodních pramenů práva, např. Úmluvy o právech dítěte z roku 1989, která garantuje dítěti právo na rodinný život. Tato práva budou porušena v případě, že část rodiny bude nucena odcestovat z České republiky. Ona ani její manžel se nemohou vrátit do Mongolska, neboť musejí nejdříve vydělat na splácení dluhů, které ve vlasti mají. V odůvodnění rozhodnutí ministerstva i krajského soudu chybí přesvědčivá reakce na tyto skutečnosti. Ministerstvem tak byly porušeny § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“). Postup ministerstva stěžovatelka shledala nesprávným, nepřesvědčivým a nedostatečným a dále se obávala, že v důsledku tohoto postupu byl porušen § 14 zákona o azylu. Proto se domáhala zrušení napadeného rozsudku a přiznání kasační stížnosti odkladného účinku.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo její oprávněnost, neboť jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a odkázalo na obsah správního spisu, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelky učiněná ve správním řízení. K obsahu kasační stížnosti konstatovalo, že přezkoumalo všechny stěžovatelkou sdělené důvody žádosti o azyl a dospělo k závěru,

že v jejím případě nebyl splněn žádný z taxativně vymezených důvodů udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka opakovaně uvedla, že svou vlast opustila kvůli dluhu v zemi původu a v České republice chce s rodinou zůstat, aby mohla vydělat peníze. Toto její tvrzení nelze považovat za relevantní z hlediska § 12 zákona o azylu. Ministerstvo se ve svém rozhodnutí vypořádalo i s její snahou získat humanitární azyl a neshledalo u ní existenci žádného zvláštního zřetele hodného důvodu pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Při posuzování okolností případu stěžovatelky vycházelo ministerstvo z podkladů, které shromáždilo a posuzovalo je se snahou o maximální objektivitu. Námitky stěžovatelky tudíž nemají opodstatnění. Proto ministerstvo navrhlo zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, udělit azyl z humanitárního důvodu.

Na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Smyslem humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je, aby správní orgán měl možnost udělit azyl i v situacích, kdy není naplněn žádný z taxativně uvedených důvodů v § 12 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neudělit. Správní orgán tak může podle § 14 zákona o azylu rozhodnout za použití správního uvážení o udělení azylu z humanitárních důvodů nejen v případech, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i v případech, jež předvídané či předvídatelné nebyly.

Jak vyplynulo ze správního spisu, ministerstvo v řízení zkoumalo, zda v případě stěžovatelky jsou dány důvody pro udělení humanitárního azylu a po posouzení jak její osobní situace, tak i stavu v zemi jejího původu, dospělo k závěru, že tomu tak není. Protože o udělení humanitárního azylu rozhoduje správní orgán na základě volné úvahy, nepřísluší soudu přezkoumávat, zda jsou dány pro jeho udělení důvody či nikoli, neboť to je věcí diskrečního oprávnění správního orgánu. Soud rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Protože skutečnost, že stěžovatelka měla ve vlasti ekonomické problémy a byla v době podání žádosti o udělení azylu těhotná, nezakládá důvod pro udělení humanitárního azylu, a žádné jiné důvody, které by byly hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, stěžovatelka neuvedla, a ani je nebylo možno v průběhu správního řízení z žádných jiných skutečností dovodit, postupoval krajský soud zcela správně, když v rámci přezkumu správního uvážení ministerstva o otázce, zda byly v případě stěžovatelky dány důvody hodné zvláštního zřetele či nikoliv, nezasahoval a omezil se pouze na stručné vyhodnocení, zda skutečnosti uvedené stěžovatelkou ve správním řízení a v podané žalobě lze považovat za takové, které by odůvodňovaly udělení humanitárního azylu.

Proto je námitka týkající se neudělení humanitárního azylu nedůvodná, a to i s poukazem na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003, ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 47/2003 a ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004.

Stěžovatelka dále namítala, že ministerstvem byla porušena ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu. V rozsahu tohoto důvodu, který by bylo možno podřadit pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., však pro jeho nekonkrétnost a neurčitost, když stěžovatelka namítala nezákonnost jen obecně a neuvedla, v čem tato spočívá, nemohl Nejvyšší správní soud napadený rozsudek přezkoumat.

Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

O stěžovatelkou podaném návrhu, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle ust. § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ust. § 56 odst. 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. prosince 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu